

CHRONICLE

NOVINY PRAŽSKÉHO STUDENTSKÉHO SUMMITU
PRAGUE STUDENT SUMMIT NEWSPAPER

XXII. ROČNÍK
08. DUBNA 2017

07.

O ČEM JEDNÁME

Odvěký problém v moderním provedení: otroctví

s. 14

VÝZNAMNÉ HISTORICKÉ UDÁLOSTI

Rok Afriky

s. 14

POLITIKA A UMĚNÍ

Rakušan, který přeháněl nejlíp na světě

s. 15

Rozhovor: Západ si nepřál rozvoj Blízkého východu

Ve středověku byl po dlouhou dobu Blízký východ (BV) progresivnější než Evropa. Pak ale ustrnul, a to i ve vědecké práci a technických inovacích. Čím to bylo způsobené?

Islámská společnost se rozvíjela, když expandovala. V té době se jim dařilo. Evropě se také začalo dařit, když začala expandovat do kolonií. Měla odbytiště a měla odkud brát suroviny a lidský potenciál, což islámský svět neměl. Kdyby uměli zpracovat a prodat ropu už ve středověku, tak bychom tam možná měli ty Dubaje všude.

Víme, že islám v některých ohledech brzdí ekonomický rozvoj. Smíšené mužsko-ženské kolektivy pracují efektivněji než stejnopohlavní. V islámu je však velký důraz na oddělování pohlaví.

Příčin je celá řada. Navíc když BV ovládal Západ, tak si přlíš nepřál, aby se tyto oblasti rozvíjely politicky, lidsky a ekonomicky – byly surovinovou a vojenskou základnou. Kolik set tisíc tamních vojáků Britové a Francouzi nabrali do svých válek. Nikdo neřekne, kolik Pákistánců a Indů zahynulo, když bojovali proti nacistickému Německu, nebo Arabům v první světové válce.

Je zde tendence používat termíny popisující evropské fenomény k popisu islámu jako „reformace“ a „osvícenství“ a argumentovat, že islám je zaostalejší, protože k nim

Břetislav Tureček

VEDOUCÍ CENTRA PRO STUDIUM BLÍZKÉHO VÝCHODU

Je autorem oceňované knihy Labyrintem Íránu. Býval zpravodajem Českého rozhlasu na Blízkém východě, dnes působí jako novinář a vysokoškolský učitel na Metropolitní univerzitě Praha. ■

nedošlo. Já ale narazil na knihu Islámské osvícenství, která argumentuje, že na přelomu 19. a 20. století k jakémusi malému osvícenství s více rovnostářstvím došlo, ale než se liberální myšlenky stačily uchytit, tak přišla zrada Francouzů a Britů na Arabech po první světové válce a důvěra k Západu opadla.

Islám je více rovnostářský než křesťanství, proto v minulosti v Indii obrovské množství lidí konvertovalo k islámu, aby se vymanili z velmi nerovnostářského hinduistického kastovního systému.

Modernizace sice pokročila, ale jakési „tmářské“, konzervativní pojetí islámu bylo utužováno nejen duchovními, ale i autoritativními sekulárními vládci. A Západu se to hodilo. Pákistánský prezident Zijául Hak, který byl klíčovým spojencem v boji proti komunistické vládě a sovětským jednotkám v Afghánistánu v době, kdy tam Američané podporovali mudžáhedíny a vůbec jim nevařilo, že Hak islamizoval Pákistán jako nikdy nikdo. Pokud nám jde o zavedení liberálních hodnot na BV, tak musíme akceptovat, že jsme tomu někdy sami aktivně bránili.

Jako Evropa není homogenní, tak ani BV. Nejmodernější prvky v islámu vidíme v Íránu, který je přitom jedinou unikátní teokracií, který je islámskou republikou se vším všudy.

Co moderního v Íránu máte na mysli?

Například operativní změnu pohlaví umožnil už Chomejní. Írán je velmi liberální země i co se týče populační politiky – velmi dostupná antikoncepce. Až se jejich populační růst přiblížil tomu západnímu a uvědomili si, že to pro tu zemi není dobré. Rozvíjí se tam debata. Součástí trestního řádu je ukamenování za nevěru jak mužů, tak žen, nicméně řadu let už se neuplatňuje a je to výsledek tvrdé vnitřní diskuse. Jsou tam duchovní, kteří jsou proti

ÚVODNÍK

Vážené čtenářky, vážení čtenáři, demokracie je diskuse, řekl Tomáš G. Masaryk a ehm, Miloš Jakeš, generální tajemník ÚV KSČ. Když dva říkají totéž, není to totéž. A hluboká myšlenka z chybných rtů může být přeměněna v banální floskuli. Pokusme se vyvarovat floskulí, neboť znesnadňují pojmenovávání, a tím znemožňují komunikaci. A bez komunikace není porozumění.

Podle Václava Havla je „přirozenou nevýhodou demokracie, že těm, kdo to s ní myslí poctivě, nesmírně svazuje ruce, zatímco těm, kteří ji neberou vážně, umožňuje téměř vše“. Myslím, že je to přehnaně skeptické. A že to platí jen pro demokracii ber přívlastků, na demokracii jako obyčejný mechanismus ustavení moci, nikoliv na liberální demokracii s funkčním systémem brzd a protiváh, jak se zatím přesvědčuje Donald Trump.

Demokracie je samozřejmě trnitá. A vyžaduje být ve střehu, formulovat názory a mít trpělivost s oponenty. Jinak buď ustrne na místě, nebo se bez kontroly vyřítí k potenciálně chybnému cíli, a ztratí tak většinu výhod, které má například ve srovnání s čínským komunismem. Bude méně efektivní a zároveň nekontrolovaná. Simulovaná, ale ne skutečná.

Naše jednání simulovaná sice jsou, ale atmosféra být nemusí. Vydáváte se za někoho jiného a vydáváte se všanc. Nervozita patří k věci. Přehnutí je normální. Snažte se zapojit, ale nejčastěji mluvící delegát nemusí být nejlepší. Mějte co říct. Vyhněte se floskuli. Diplomacie je diskuse. ■

Tomáš Krause

zástupce šéfredaktorky Chronicle

INZERCE: FINANČNÍ GRAMOTNOST

Moderní trendy provází i oblast financí

Moderní oblečení a účes, nejnovější mobilní telefon a další technologie. To jsou hlavní znaky mladé generace dnešní doby. Nemusí ovšem jít jenom o oslnění svých vrstevníků, ale také o praktické pomůcky, které mladým pomohou při pobytu v zahraničí, ať už půjde o studium, stáž nebo turistiku. Proč toho nedosáhnout třeba díky inovativním bankovním službám, které nabízí studentský účet od Komerční banky (KB)?

1. Platební karta – vyjádři svoji osobnost

Mít platební kartu dnes není nic mimořádného. Ale platit kartou, která dokresluje vaši image, to je něco jiného. A právě to vám KB nabízí. Vytvořte si svůj vlastní design! Zvolte si fotku, nakreslete obrázek, vytvořte graficky něco zajímavého nebo síleného a banka vám z toho vyrobí vaši unikátní kartu, se kterou zabodujete. Karta, včetně vlastního designu, je zadarmo stejně jako výběry ze všech KB bankomatů.

2. Ohromte placením mobilem

Pokud vám vlastní design karty přijde málo, máme tu něco, čím přátele skutečně uzemníte. Platte bezkontaktně svým vlastním mobilem. Budete patřit mezi jedny z mála, kteří u nás tuto novinku od KB využívají. Určitě se všichni v partě pobavíte,

až na vás bude prodavačka překvapeně koukat, protože mobilem u ní ještě nikdo neplatil.

3. Chraňte data ve svém telefonu

Mladá generace patří ke skupině, která v hojně míře používá mobilní telefon i k ovládnutí svého bankovního účtu. Protože opatrnosti nikdy není dost, Komerční banka přidala i do mobilního bankovníctví bezpečnostní software Trusteer od IBM. Bezpečí ve všech oblastech je totiž stále aktuálnější tématem. Žádná jiná banka v ČR vás takto neochrání.

4. Banka v hodinkách

Další vychytávkou od KB je možnost mít informace o svém účtu v chytrých hodinkách – Apple Watch. To, že se k bankovnímu účtu můžete přihlásit v mobilu, začíná být pomalu standard. Ale prostřednictvím hodinek?

Se studentským účtem od KB získáte ty nejlepší služby

Věřte nebo ne, ale tohle ještě zdaleka není vše, co vám může tento účet nabídnout. Nejen, že nic nestojí, ale máte-li platný ISIC průkaz, ještě od banky při založení účtu dostanete 350 Kč. A zapomenout nesmíme ani na další z vychytávek – s novějšími iPhony a některými telefony s operačním systémem Android se do banky přihlásíte i pouhým otiskem prstu.

Buďte připraveni na vše, co vás může potkat v ČR i v zahraničí, a jděte společně s moderní dobou. Požádejte o účet G2 online na www.kb-online.cz. ■

TÉMATA EVROPSKÉ INTEGRACE

Eurozóna

Otázka eurozóny zní: Bez kolika standardních rozpočtových institutů se v měnové unii obejdete, než to začne být problém?

Pohled ekonomů

Nejdůležitějším ekonomickým aspektem eurozóny je fakt, že se nejedná o ekonomický projekt. Na první pohled společná měna usnadňuje obchodní výměnu mezi zeměmi, proces se totiž bez potřeby převádět měny urychluje. Podívejme se ale na pohled druhý: hlavními obchodními partnery Irska jsou Spojené království a USA, obdobně u Finska je to Rusko a Švédsko. Nedává tedy nejmenší smysl, aby tyto země byly v měnové unii s Itálií nebo Řeckem, a jejich společné soužití lze tedy vysvětlit jen na základě politických účelů.

Tento sňatek má k rozumu skutečně daleko a nejlépe to lze demonstrovat na absenci státní monetární politiky. Základem keynesiánství jsou zásahy státu za účelem zmírnění dopadů ekonomického cyklu, čehož lze dosáhnout dvěma základními nástroji – fiskální politikou (např. nastavení výše daní či vládního rozpočtu) a monetární politikou, která naopak spočívá v nastavení objemu peněz v oběhu či úrokových sazeb. Roli jednotlivých národních bank tak zastává Evropská centrální banka ve Frankfurtu, která ovšem nedokáže na vzniklé problémy reagovat stejně pružně. Státům tak pro řešení krizí zbývá jen jedna možnost, což je, jako kdybyste si měli zavázat tkaničky jednou rukou. Pokud se vám jen lehce uvolnily, zvládnete to bez větších potíží. Pokud se vám ale celé vyvlékly z boty, těžko můžete (podobně jako Řecko během poslední ekonomické krize) uspět.

Dalším důkazem, že eurozóna nemá své ekonomické opodstatnění, je i oslabení přirozených vyrovnávacích mechanismů. Když dochází k oslabení domácí měny, neboť se jí zahraniční investoři snaží co nejrychleji zbavit, lze očekávat zvýšení cen i pokles životní úrovně občanů dané země. Díky slabé měně jsou však místní výrobky a služby pro cizince levnější, což nastartuje export a vrátí zemi do příznivé konjunktury. S eurem ale tento efekt nenásleduje – měna je pro cizince stále drahá a krize se prohlubuje.

Zda eurozóna plní svůj účel podporovat vzájemnou spolupráci mezi zeměmi, je na zvážení. Je však jisté, že ať už se díváme na obchodní partnery jednotlivých zemí či ztrátu možnosti používat monetární politiku i ztrátu stability plynoucí ze samotné podstaty mezinárodního obchodu, pak z makroekonomického pohledu nemá existence eurozóny sebemenší smysl.

Pohled právníka

Přestože je eurozóna jako celá Unie primárně politický projekt a hlava VIII. Smlouvy o fungování EU hovoří o hospodářské

a měnové politice, jde v zásadě jen o unii měnovou, neboť chybí právě politický aspekt, koordinace rozpočtové politiky.

Podobně jako Evropské společenství uhlí a oceli vzniklo ze snahy přivázat k sobě Německo a mít přehled o jeho nakládání s těmito dvěma klíčovými vojenskými surovinami, euro bylo přijato jako Francouzi požadovaný kompromis za německé sjednocení. To souhlasilo za podmínky, že Evropská centrální banka se bude striktností podobat Bundesbance.

Standardními institucemi unijní měnové politiky jsou Evropská centrální banka, Evropský systém centrálních bank, Hospodářský a finanční výbor a Rada ve složení pro hospodářské a finanční věci. Neformální je tzv. Eurokupina, kde ministři financí zemí eurozóny koordinují společná stanoviska.

Jelikož země ztratily možnost užívat měnových nástrojů ke stabilizaci hospodářství, byl přijat tzv. Pakt stability a růstu, tedy závazek usilovat o vyrovnané či přebytkové rozpočty, a v Maastrichtské smlouvě se vyskytla doložka o neposkytnutí pomoci (no bail-out clause), aby nedocházelo k přílišné disproporcii mezi jednotnou měnovou a svébytnou rozpočtovou politikou.

Zejména během krize se ukázalo, že tato rozpočtová pravidla nebyla dodržována a že bude velmi obtížné mít funkční měnovou unii bez té fiskální. Je jedna měna, jeden směnný kurz a jedna úroková sazba, ale státy si samy zodpovídají za rozpočty, a navíc chybí politická vůle k vytvoření nástroje k přesouvání zdrojů mezi státy. Ty jsou tak na své problémy samy, ale zároveň svázané s ostatními. Zásadním krokem k solidární hospodářské unii by byly společné dluhopisy, jež by vedly k poklesu úroků pro státy v problémech.

Nutnost změny si uvědomuje i EU, takže zavedla nové instituty, jako je Evropský stabilizační mechanismus, tedy záchraný fond pro země platící eurem, Pakt euro plus, který omezuje fiskální svobodu členských zemí (požadavek ústavně zakotvit vyrovnané hospodaření veřejných financí, zvedat důchodový věk, ovlivňovat mzdy, stanovení jednotného základu firemní daně), či bankovní unie.

Euro totiž není bez výhod: inspiruje země k provádění potřebných reforem, umožňuje snadnou srovnatelnost cen, zjednodušuje přeshraniční platby a je měnou největšího finančního trhu na světě. ■

Tomáš Krause
Anna Umlaufová
redaktoři Chronicle

ROZHOVOR

Břetislav Tureček: Západ si nepřál roz- voj Blízkého východu

POKRAČOVÁNÍ Z TITULNÍ STRANY

kamenování. Když se podíváme do arabských monarchií přes Perský záliv, tak na nějaké otevřené diskuse můžeme zapomenout. **Myslíte, že v islámu je skutečně inherentně cosi, co by zne-možňovalo funkčnost podobných systémů jako na západě, i kdyby to nebyla zcela liberální demokracie západního stříhu, ale demokracie, kde by se vlády střídaly pokojně a prostor svobody by byl větší?**

Především jde o to, aby ta společnost byla stabilizovaná a lidé byli spokojení. Oni chtějí vůdce, jenž nemusí být demokraticky zvolený, ale má nějakou pokrevní linii k místnímu obyvatelstvu a berou ho za svého. A vědí, že on bude pracovat pro ně. Jak říkáme, že mají sklon k diktaturám a o svobodu nestojí, do určité míry ano.

Jde primárně o kmenovou společnost, a ta by byla kmenová, i kdyby islámu nebylo. Islám je pokrokovým modelem ve srovnání s kmenovou společností, co se týká postavení žen, svobody jednotlivce. Na Blízkém východě je islám jen jeden z mnoha vlivů, které se projevují v chodu té společnosti. Většina lidí islám nějak prožívá a aplikuje ve svém životě, často něco dělají a ani nevědí proč. Říkají, že je to kvůli tomu, že jsou muslimové, ale přitom je to součást jejich kmenových předislámských tradic.

Islám podle našeho pohledu perzekuuje ženy, například protože jim dává jen poloviční dědictví. Ale když přijedete k Paštunům, třicetimilionovému národu v Afghánistánu a Pákistánu, tak v jejich pojetí ženy nedědí vůbec nic. Jiný příklad - kmenová rada rozhodla, že žena bude jako trest za zločin jejího bratra hromadně znásilněna, ale zastal se jí imám z vedlejší vesnice, který to nahlásil úřadům s tím, že co vy děláte, je v rozporu s islámem.

Jaká je role armády v exekutivě blízkovýchodních zemí?

V Egyptě si ti, kdo mluví veřejně, pochvalují vládu generála Sísího. Ale co ta polovina národa, která volila Muslimské bratrstvo? Ta nemá koho volit. Arabské jaro mělo převážně sociálně ekonomické požadavky a důvody, nikoliv bezpodmínečně politické. Já jsem v Egyptě byl, když padl Mubárak, a vím, co lidé volali. Oni nevolali „my chceme demokracii!“, oni říkali, že chleba je drahý a léky jsou drahé. Pikantní je, že dnes máme režim, který je v mnoha ohledech horší než Mubárakův, což je prokazatelné v počtu politických vězňů a ve vyhlášení výjimečného stavu. Ekonomická situace se řeší mnohamiliardovými půjčkami od Mezinárodního měnového fondu, celý režim dotují Saúdská Arábie a Spojené arabské emiráty. Je jen otázka času, kdy se ukáže, že ekonomicky je Egypt neudržitelný, lidé vyjdou do ulic a ukáže se, že ta síla, kterou volila většina v prvních demokratických volbách

ARCHIV PSS

po desítkách let, byla rozmetaná a postavena mimo zákon. Jsou tam tisíce politických vězňů, a to je záruka dalšího průšvihů.

Mohl byste v kontextu islámských dějin vysvětlil pojmy chalífát a džihád? Pro spoustu lidí je džihád důkazem násilnosti islámu.

Džihád je široký pojem. Může to být i osobní úsilí, součástí mého džihádu je např. to, že dodělám vysokou školu. My se bavíme o té politické rovině, kde to může být buď obrana nebo rozšiřování muslimských území. V reálné politice je to ještě komplikovanější. První velký džihád ve 20. století byla první světová válka. Turecko v ní bylo nejprve neutrální, načež se Německu podařilo ovlivnit turecké vedení, aby do války vstoupili na jeho straně. Aby turecký sultán tuto pro Turky zcela nesrozumitelnou válku prodal poddaným, tak vyhlásil džihád, islámskou svatou válku. A nejtipnější na tom je, že ta myšlenka vznikla v Německu. S tím, že Němci přemluví sultána k vyhlášení svaté války, přišel německý orientalista Max von Oppenheim. V Berlíně vycházely tištěné noviny al-Džihád, jež měly podněcovat muslimy v Rusku, Indii a jinde k povstáním. To je první případ, kde vidíme, že džihád se hodil západním zájmům.

Podruhé podněcovali muslimskou válku proti nevěřícím Američané v Afghánistánu proti „opilcům z Kremlu“. Američané tiskli letáky, které mudžahedíni rozváželi po Afghánistánu, na nichž je afghánský komunistický vůdce Babrak Karmal zobrazován s flaškou a za ním mu Brežněv napovídá, co má dělat. Podobně je to dneska. Když se to vládcům hodí, tak vyzývají k džihádu, když ne, tak náznaky náboženského rozměru potlačují.

Chalífát je ideální stav, kdy má celou muslimskou komunitu v rukou jeden vládce. To začínalo v době, kdy se muslimský stát postupně rozšiřoval z Arabského poloostrova. Jestliže dnes sahá od Indonésie po Mauritanii a Senegal, kdy je součástí Organizace muslimské spolupráce jihoamerický Surinam, tak je jednotný chalífát chiméra. Situaci komplikují lidé označující se za chalífy, aniž by k tomu měli dostatečně silné postavení. Takže máme chalífát v Nigérii, Boko Haram, za chalífou se označuje vůdce Islámského státu, do toho se za emíra, vůdce všech muslimů, označoval vůdce Tálibánu. Je to termín už v dnešní době nepoužitelný. ■

Tomáš Krause

zástupce šéfredaktorky Chronicle

ESEJISTICKÁ SOUTĚŽ S MUP

Výherní esej: Konflikt v Jemenu

Válkou zničený Jemen – střet zájmů

Zatímco se oči veřejnosti upírají v Blízkém východě na Sýrii a Irák, další krvavý konflikt probíhá na jihu Arabského poloostrova. Válka v Jemenu, probíhající více než dva roky, si vyžádala přes 10 000 obětí a uvrhla jeden z nejhudších států v regionu do hluboké krize. Nejméně 14 milionů lidí nemá přístup k dostatku potravy, k hygieně i čisté vodě, OSN varovala před hrozícím hladomorem. Velké množství infrastruktury, zásobáren vody a továren bylo zničeno, což zanechalo ekonomiku země téměř neschopnou života. Konflikt je zároveň považován za tzv. zástupnou válku mezi Saúdskou Arábií a Íránem. Toto napětí mezi oběma velmocemi destabilizuje region a ohrožuje nejen Blízký východ, jelikož v Jemenu vzniká vakuum – místo pro vznik teroristických organizací, například Al-Káidy. Konflikt by proto měl společnost zajímat, a ta by měla aktivně usilovat o jeho řešení.

Potřebná reforma státního zřízení

Bojující strany v Jemenu nejsou výsledkem krátkého střetu zájmů, nýbrž roztržitostí státu. Po většinu historie byla země rozdělena na Severní a Jižní Jemen, mezi nimiž byly znatelné rozdíly. Obě země se vyvíjely odlišně díky vlivu Britského impéria, Osmanské říše a později USA a SSSR. Když se v roce 1990 oba státy spojily do jednoho, okamžitě mezi regiony vznikly neshody o politickém zastoupení. Sever, který je centrem země, je obydlen Hútií, kteří jsou šíitskou menšinou, zatímco zbytek země obývají sunnité. Ačkoliv byly náboženské skupiny schopné koexistovat, v probíhajícím konfliktu byly využity vnějšími aktéry. Jelikož má Jemen dlouhou hranici se Saúdskou Arábií, přílišná moc šíitské menšiny by vyvolala u Saúdů znepokojení. Šíitské přítomnosti by mohl využít Írán – tradiční rival Saúdské Arábie.

Hútiové byli od vzniku jednotného státu nespokojeni s podílem na státní moci. Nová vláda si problému byla vědoma, proto se snažila nabídnout zemi federalizované státní uspořádání, které by uspokojilo všechny strany. Nejpozdější návrh byl prezentován v roce 2014. Řešením mělo být rozdělení státu do šesti regionů. Tento návrh odmítli jak separatisté na jihu, tak Hútiové. Konflikty eskalovaly do otevřené války v roce 2015, kdy hútijský povstalec ovládl hlavní město San'á a donutili prezidenta Hadiho opustit zemi. Na stranu svrženého prezidenta, který je podporován většinou země, se postavila koalice v čele se Saúdskou Arábií, Hútié dle Saúdů neoficiálně podporuje Írán. Od té doby je Jemen ničen leteckými útoky Saúdské Arábie a působením teroristických organizací. Strany zároveň nejsou schopny, nebo nechtějí zajistit, přístup humanitární pomoci.

Mírová jednání naznačila, že obě strany požadují v základu totéž – změnu systému. Hútiové si chtějí udržet moc na severu, zbytek země se ovšem obává, že by tím do jejich vlivu padlo i hlavní město, které se nachází ve zmíněném regionu. Na jihu by tímto

uspořádáním mohly posílit separatistické tendence, které by mohly vést k rozdělení země na dva státy, či k prohloubení chaosu.

Ačkoliv by se rozpad Jemenu na původní státy zdál být adekvátním řešením, nejenže by se nové země nacházely v ekonomickém kolapsu, ale Saúdská Arábie by neakceptovala šíitský stát u svých hranic. Je potřeba zachovat jemenskou jednotu, která by byla akceptovatelná pro všechny aktéry. Proto se jako dobré řešení jeví federalizace, která by poskytla regionům větší autonomii. Hlavní město by se stalo neutrálním teritoriem, což by zamezilo případnému rostoucímu hútijskému vlivu na zbytek země.

Zároveň bude třeba z poloprezidentské republiky vytvořit republiku parlamentní. V předchozím systému si nejen Hútiové připadali utlačováni, jelikož se moc soustředila v rukou prezidenta, který byl zvolen většinou. Rovněž uspořádání v parlamentním systému by mohlo uspokojit hútijskou menšinu i ostatní politické menšiny. S uklidněním konfliktu by byly vyhlášeny volby, které by stanovily novou vládu. Volební systém by byl poměrový, což by politickým menšinám umožnilo větší participaci ve státní správě a zamezilo by to nějaké straně zcela zvítězit a ovládnout vládní aparát.

Nutná přítomnost mírových jednotek

Pokud by obě strany souhlasily s novým vládním systémem a složily zbraně, bude potřeba vyplnit politické vakuum silnou přítomností mírových jednotek OSN, popřípadě EU. V zemi je stálá přítomnost teroristických organizací, které by mohly následné volby a jednání využít ve svůj prospěch. Ekonomická situace Jemenu se také nachází v kritickém stavu. S vojenskou pomocí bude třeba zajistit také humanitární pomoc, která by mohla alespoň částečně obnovit ekonomiku země a napravit válečné škody.

Konflikt v Jemenu byl způsoben velkým množstvím různých politických skupin, které nebyly schopny v nově vzniklém státě kooperovat. Se změnou politického systému a současným zachováním demokratického uspořádání by mohly souhlasit nejen vnitřní strany, ale i mezinárodní společenství. Cesta k řešení bude dlouhá a bude třeba spolupráce všech aktérů, aby bylo dosaženo alespoň částečné obnovy země. ■

Barbora Novotná

Saúdská Arábie, HRC

NOVINKY Z MEZINÁRODNÍCH ORGANIZACÍ

EU

- K osvobození všech zadržených vyžadovala běloruský režim Evropská unie i Spojené státy. Během demonstrace proti hospodářské a sociální politice státu v centru Minsku bylo zadrženo přes 400 lidí, na jihozápadě země byl zatčen i jeden z opozičních vůdců Uladzimir Njaklajev.
- V reakci na anexi Krymského poloostrova uvalila Unie roku 2014 na Rusko sankce, ty sestávají z obchodních, finančních i diplomatických omezení. Kvůli dalším destabilizujícím činnostem na východě Ukrajiny potvrdil Soudní dvůr EU jejich zpřísnění, opatření tak zasáhnou například i ropného giganta Rosněf.

OSN

- Proti náročným a nebezpečným podmínkám textilních továren v Hondurasu se rozhodla zakročit María Gutierrez. Pod záštitou nadace UN Women pro genderovou rovnost se jí podařilo sjednotit spolek žen bojujících za důstojné pracovní podmínky.
- Před největší humanitární krizí od roku 1945 varoval Stephen O'Brien, šéf Úřadu pro koordinaci humanitárních záležitostí OSN. Hladu čelí přes dvacet milionů lidí v Jemenu, Jižním Súdánu a Nigérii. Překážkou potravinové pomoci je nejen nedostatek financí, ale také stále trvající konflikt.

NATO

- S odporem Ruska se setkává protiraketový deštník, k jehož schválení došlo roku 2011 a jehož hlavní funkcí je monitoring a likvidace balistických střel. Ruské velvyslanectví se silně ohradilo proti zapojení Norska do projektu a hrozí tak odpovědí vojensko-technického rázu. Situace byla nejvyhrocenější v roce 2015, kdy Rusko vyhrožovalo jaderným útokem v Dánsku.
- Úmysl transformovat kosovské „bezpečnostní jednotky“ v regulérní armádu vyjádřil prezident Thaci, jedná se podle něj o posílení suverenity státu. Aliance vyjádřila značné znepokojení.

INZERCE: PŘÍLEŽITOSTI PRO STUDENTY

Studium v zahraničí s podporou nadace

Nadace The Kellner Family Foundation pomáhá studentům s výbornými akademickými výsledky zaplatit náklady spojené se studiem především na zahraničních univerzitách. Žádosti o finanční podporu z projektu Univerzity ve školním roce 2017/2018 je třeba odevzdat do středy 31. května 2017.

Projekt Univerzity je pro české studenty, kteří chtějí studovat na prestižních zahraničních a českých univerzitách převážně v programech Undergraduate Study. Žadatelé o příspěvek od Nadace musí dosahovat výborných studijních výsledků a zároveň prokázat, že složité sociální zázemí by pro ně mohlo být překážkou pro absolvování univerzitního studia.

O příspěvek z projektu Univerzity je potřeba požádat Nadaci The Kellner Family Foundation písemně. Prvním krokem je odeslání vyplněného elektronického formuláře na webu nadace: <http://www.kellnerfoundation.cz/univerzity/granty/formulare-k-vyplneni/pro-nove-zadatele>. Druhým krokem je zaslání písemné žádosti o nadační příspěvek, včetně všech požadovaných příloh, na adresu nadace: Nadace The Kellner Family Foundation, Evropská 2690/17, P.O. BOX 177, 160 41 Praha 6.

K žádosti je třeba přidat odůvodnění výběru univerzity a její umístění v celosvětovém či evropském žebříčku, potvrzení

o současném studiu střední či vysoké školy, kopii dokladů o jazykových zkouškách, doporučení člena pedagogického sboru nebo osoby podílející se na akademickém/uměleckém rozvoji (rozumí se jí například trenér, učitel hudby, patron, vedoucí uměleckého tělesa či vědeckého kroužku apod.), doklady o finanční situaci rodiny (potvrzení od zaměstnavatele o výši příjmů, daňová přiznání, doklad o pobíraných sociálních dávkách apod.) a vlastní esej na téma „Moje zájmy a plány do budoucna“ v anglickém i českém jazyce o rozsahu max. 1 000 slov. Důležitou součástí je také vlastní finanční rozvaha, kde student popíše, jak vysoký příspěvek potřebuje a co všechno dokáže hradit z vlastních nebo jiných zdrojů.

O udělení grantu rozhoduje správní rada nadace na základě výběru a doporučení odborné komise. Ve druhém kole výběru se členové komise každoročně setkávají s vybranými studenty při osobním rozhovoru. Nadace podporuje studenty rozličných oborů, jejichž výsledky odpovídají ambici studovat na vybrané univerzitě. Při výběru hodnotí také plány žadatele do budoucna a rovněž se zajímá o dobrovolnickou činnost žadatele, třeba práci pro charitativní organizace nebo jinou formu pomoci těm, kteří to potřebují. ■

TOPICS OF TODAY

The US-Turkish relations have lately been on a thin ice, and that is due to many reasons.

Following the attempted coup of July 15th, tensions peaked because the US hosted Fethullah Güllen at that time, who, according to Erdogan, was one of the prime organizers of this failed coup. Furthermore, Turkey faced a lot of the criticism echoed by the EU and shared by the Obama Administration. As if it was not enough to increase tensions, the US publicly supported the Peshmerga in the fight against ISIS and criticized Turkey in its attempts to undermine the Kurds.

It is fair to say that the relations have taken a wrong turn and have been going worse ever since. Of course, one of the decisions that was pivotal in escalating the relations, was the moment Turkey turned to Russia as a key ally. Now one thing is important to bear in mind and that is the fact that Turkey is more than just another

country openly criticizing the US. Turkey is a crucial member of NATO – one that is also in extremely close proximity to Russia, meaning that it is an extension to the statement the US is sending to Russia through the North Atlantic organization. Moreover, Turkey is the East's gate to the West; therefore, it poses a huge strategic advantage and is a crucial ally. However, Turkey is trying to make amends for the incident concerning the death of a Russian pilot, which severely scarred Russia-Turkey relations. Turkish attempts to improve its relations with Russia are causing some countries, first and foremost the US, to be worried.

Nevertheless, it seems that the victory of president Trump in the elections was enough to retrieve hope of possibly improving relations with the US and definitely not at the cost of damaging relations with Russia given the fact that president Trump seems to be a fan of Russia. As a result, Turkey was one of the very first to commend and congratulate president

Trump on his victory. Now, although president Trump's administration was very clear in criticizing Fethullah Güllen as a radical Muslim scholar, but it is not admitting he was a planner of the coup, which would delegitimize Erdogan's initial claims and assertions.

It does seem that from the looks of it the US-Turkish relations will take a good turn and potentially prosper during the Trump administration. However, knowing president Trump and following his few months in office, it may be expected that relations will be somewhat volatile when it comes to Turkey or any other nation for the matter. Nonetheless, this is a test president Trump has to pass in his attempts at diplomacy. ■

Rafat Kurdi

redaktor Chronicle

SMĚR VÝVOJE INFORMAČNÍCH TECHLONOGIÍ

Propojování a integrování

V současné době se pohybujeme světem obklopeni informačními technologiemi, které již dnes dominují veřejnému prostoru. Jaké jsou tedy aktuální trendy v jejich vývoji?

Asi nejkratší popis těchto trendů je propojují, propojuješ, propojujeme. Jen napříč výrobci spotřební elektroniky a nejznámějšími softwarovými firmami můžeme tento trend pozorovat na různých úrovních delší dobu. Pod různými úrovněmi rozumíme rozsah sahající od aplikací běžících na monitoru či displeji, přes nízkú-úrovňový software pracující blíže k hardwaru až po hardware samotný. Další význam zmíněné motto dostává z pohledu lokálních aplikací na zařízení a také z pohledu širšího, kdy se snažíte propojit spoustu po světě umístěných budov nadnárodní firmy.

Na úrovni lokálních aplikací dominoval pro zákazníka zpočátku Apple, který propojoval data a aplikace napříč svými

zařízeními, avšak Google, Microsoft a další společnosti již na tuto vlnu dávno nastoupily také. Microsoft ku příkladu zašel ještě dále, když vytvořil jednotný „framework“, na kterém nyní může jeden program běžet jak na Windows, tak na telefonu, tabletu či HoloLens, Xboxu atd.

V rámci onoho širšího pohledu si firmy hledající levnější řešení interních IT systémů již dávno počítaly, že se jim vyplatí zvolit outsourcing, a tak se dnes setkáváme stále více s cloudovými řešeními od specializovaných firem. Ta zahrnují aplikace, které zákazník používá přes internet, požadavky zpracovává několikrát jištěná infrastruktura poskytovatele a zákazník tím pádem nemusí ani kupovat tak výkonný hardware. Ať už se jedná o Office 365, Microsoft Azure nebo Google Drive

zahrnující Docs aj., jedná se o zářný příklad aplikace zmíněného motto v praxi.

Tato propojení budou dále narůstat. Z různých míst se budeme domlouvat se Siri, Cortanou či Google Assistant, jejichž reakce budou silně závislé na studiu našeho chování na internetu, našich nákupních a jiných preferencích. Data napříč zařízeními budou zcela volně přístupná, nebude hrát roli to, zda máme film na notebooku či v telefonu, dívat se budeme moci odkudkoli. Na své místo nastoupí virtuální realita, která slibuje aplikace ve výuce, výrobě, designu apod., rozšířená realita nám bude pomáhat v každodenním životě. Můžeme také očekávat výrazné rozšíření tzv. „Internet of Things“ (IoT). ■

Tomáš Kremel

redaktor Chronicle

MODEL OSN

UNSC

Patnáctka velvyslanců se dnes schází na půdě Kongresového centra Praha a začíná jednat o nejzávažnějších bezpečnostních problémech, které trápí celé lidstvo. Agendu si hned v sobotu ráno velvyslanci zvolí sami, můžeme o ní tedy zatím jen spekulovat. Vzhledem k aktuálním událostem v Sýrii se však zdá, že toto téma se projednávat bude určitě – užití chemických zbraní proti civilistům je zásadním narušením světového míru a bezpečnosti. Určit a potrestat viníka však nebude jednoduché – nezbyvá než držet palce, aby velmoci konečně překonaly své vzájemné rozpory.

Dalším projednávaným tématem by mohla být otázka jaderného programu KLRD. Zubožený stát dlouhodobě porušuje rezoluce Rady bezpečnosti, v posledních měsících a týdnech dokonce svou raketovou aktivitu navýšil. Japonsko a západní státy se jistě pokusí prosadit – i ve světle měnící se zahraniční politiky Spojených států amerických – radikálnější řešení. Otázkou však zůstává, zda se za KLRD nepostaví její dlouholetý komunistický spojenec, Čínská lidová republika.

Jednání budou každopádně velmi tvrdá a intenzivní. Během pěti přípravných setkání velvyslanci nabyli vědomosti, vybudovali zájmové koalice a zocelili se v souboji argumentů. V následujících

třech dnech se ukáže, kterým směrem se mezinárodní společenství vydá, jaká spojení budou dominovat ■

Daniel Netrval

místopředseda

ARCHIV PSS

DISEC

ARCHIV PSS

Delegátka a delegáti Prvního výboru Valného shromáždění, dnes začíná jednání, ve kterém zúročíte své půlroční úsilí. Pojdme si stručně připomenout vaši přípravu a nastínit, co vás ještě čeká.

Na půdě VŠE jsme se setkali celkem pětkrát, kdy jsme se vás snažili připravit na roli diplomata i obohatit vás o cenné vědomosti do praktického života. Mimo to jsme vám představovali filozofické koncepty (jako Churchillovo dilema) či s vámi procvičovali rétoriku. Nesmíme zapomenout ani váš nejnámější

podíl na chodu DISEC – každý z vás se svými stanovisky mohl vyjádřit ke 3 bodům agendy, kterým se věnuje mezinárodní společenství.

Právě tyto otázky bude Výbor pro odzbrojení a mezinárodní bezpečnost po další tři dny projednávat, ale záleží jen a pouze na vás, v jakém pořadí. Budete usilovat o zpřísnění obchodu s konvenčními zbraněmi? Je vaší prioritou jasněji vymezit postavení žen v ozbrojených konfliktech? Nebo snad cítíte potenciální hrozbu zbrojení ve vesmíru? Vše záleží na dohodě vás, zástupkyň a zástupců států v Prvním výboru Valného shromáždění. Poté vás už čeká samotné perné jednání – budete předkládat dokumenty a pozměňovací návrhy, pronášet plamenné projevy a vyjednávat v kuloárech. Jestli splníte své cíle záleží jen na vás – zdali máte přesvědčivé argumenty, které se promítnou ve finálním návrhu, či máte spolehlivé partnery a přistoupíte na jejich kompromisy.

V tuto chvíli se z předsednictva-přátel stává předsednictvo-dohlížející a z vás se stávají diplomatky a diplomaté v pravém slova smyslu. Na vás teď přechází celá váha Pražského studentského summitu – je vaší zodpovědností schválit příslušné dokumenty a dovést tak XXII. ročník projektu k úspěšnému konci. ■

Václav Malina

místopředseda

ECOFIN

Ačkoliv byla formálně závěrečná konference zahájena již včera, jednání, kvůli kterému se scházíme, začíná až úderem dnešní deváté hodiny ranní. To, že se nevrháme po hlavě do jednání v první den konference je léty prověřená praxe.

Včerejší slavností zahájení v hotelu Ambassador vás totiž na dvouapůldenní jednací maraton, který nás čeká, dobře připravilo. Vzletná slova organizátorů Summitu a podnětná zamyšlení významných osobností politického, kulturního či akademického života ve vás jistě vzbudila ducha tvůrčí a přátelské spolupráce. Dobu oběda a odpolední kávy jste využili k neformálním

HRC

Závěrečná konference je již v plném proudu a dnešní sobotní ráno znamená jediné – první den konference. A věříme, že bude takový, jaký má být, tedy naplněný pouze a zcela skvělým jednáním. Není ale na co čekat. Včerejší zahájení nás všechny naladilo do atmosféry pravých diplomatů, a to nejen slavnostním rautem, na který budete všichni jistě dlouho vzpomínat, ale především díky projevům ctěných hostů a také vás, delegátů. Kdo navíc pozorně naslouchal, ten už může mít nyní výhodu v nadcházejícím jednání. I samotným zahajovacím projevem může delegát poodkrýt své budoucí úmysly. Pro ty, kteří nedávali velký pozor, tady máme menší shrnutí vašich výkonů. Zaznamenali jsme například plamenný projev Saúdské Arábie a projev Filipín, které byly zaměřené na environmentální migraci. Projev Burundi nám zase připomněl význam našeho bodu agendy o nucených pracích. Nakonec bychom chtěli zdůraznit, že si velmi ceníme vašich výkonů a odhodlání, které jste vložili do včerejšího dne.

Dnes nás ale nečeká jen klasické jednání, nýbrž i očekávaný Univerzální periodický přezkum, kterému bude podrobena Moldavská republika. Je to stát, o kterém většina z vás pravděpodobně mnoho nevěděla. Proto se velmi těšíme, až ukážete své nově nabyté znalosti, které následně dokážete spojit se zájmy vámi zastupovaného státu. Moldavská republika je z lidskoprávního hlediska značně opomíjena, tudíž můžete poodhalit některé lidskoprávní problémy, kterými Moldavská republika

konzultacím o prioritách vámi zastupovaných států v projednávaných bodech agendy ECOFIN.

O prioritách a také o tématech jiných orgánů a modelů jste se dozvěděli během delegátských projevů. Ocenění za odvahu a díky za reprezentaci našeho výboru si zaslouží ti z vás, jež včera vystoupili za svou delegaci. Během poslechu a hodnocení projevů vašich kolegů jste si navíc procvičili jednu z nejdůležitějších vlastností diplomatů – trpělivost.

Ta se vám bude v následujících dnech opravdu hodit. Dobré kompromisy, jichž budete muset dosáhnout při jednání, se totiž rodí jen nesnáze a velmi dlouho. Než se však dáte do diskusí nad jednotlivými body agendy, musíte se nejprve dohodnout pořadí, v jakém se o nich bude mluvit. Toto schvalování jako první prověří schopnosti jednotlivých delegátů prosadit svoje priority, ale také schopnost vás jako celku dobrat se kompromisu.

Po schválení pořadí bodů agendy snad mezi vámi již procitnou i ti, kteří se na diplomatické recepci socializovali nejvíce, a jednání tak budou moci začít naplno. Do nich mi dovoluňte dát vám tři tipy. Vyslechněte názor každého, při hlasování jste si všichni rovni. Využívejte kuloární jednání, často jsou mnohem efektivnější než rozprava na plénu. Ale zejména se neváhejte zapojit. Čím víc vás jednání pohltí, tím víc si jej užijete! ■

Jakub Kopřiva

předseda

trpí, a upozornit na ně. Poté již přejdeme k našim bodům agendy, kdy nás jako první čeká problematika nucených prací.

Jak můžete vidět, program máme dost nabitý, proto už netrpělivě čekáme, až zasednete k jednacímu stolu. ■

Zdeněk Nevřivý

místopředseda

MODEL OSN

UNESCO

Dnes nás čeká ten velký den, kvůli kterému delegáti UNESCO posledních 63 dní pravidelně seděli za prázdnými stránkami Wordu a propadali zoufalství – ať už nad nominační zprávou, anotací, oponenturou nebo čistě z prosté setrvačnosti. Ano, uznávám, byly to náročné dva měsíce, ale doufám, že dnešní obhajoby, vyvrcholení celého nominačního procesu památek na seznam

ARCHIV PSS

UNEA

Dnes čeká Environmentální shromáždění Programu OSN pro životní prostředí první jednací den. A začne zostra. Na programu je jednání o navýšení rozpočtu programu UNREDD. Na stole leží první návrh na rozdělení dodatečných 35 milionů amerických dolarů. Dá se však očekávat velké množství pozměňovacích návrhů, které se budou snažit přesunovat prostředky mezi jednotlivými kapitolami rozpočtu. Jsou finance potřeba spíše v Africe nebo Jižní Americe? Nebo zamíří do Asie? Budou preferovány spíše konkrétní projekty nebo sdílení dobré praxe a informací? To se dozvíme velmi rychle. Hlasování o dokumentu je totiž zařazeno nejpozději na 10:30. Do té doby se mezi delegáty musí najít rozumný kompromis, jinak hrozí zrušení navýšování rozpočtu a peníze nepůjdou do UNEP.

Následovat bude již jednání o prvním standardním bodu agendy – zelené ekonomice. Podle úvodního jednání na přípravném setkání se dá čekat poměrně vypjatá a složitá diskuze. Jádrem sporu tvoří otázka, zda mohou rozvinuté státy nutit rozvíjející se země k nákladným investicím do k přírodě šetrnější výroby a přepravy nebo je to pokrytecké, a hlavní tíhu mají nést právě vyspělé státy. Objevovaly se i myšlenky na vytvoření speciálního programu nebo fondu, který by solidárně přerozděloval prostředky určené na přechod k zeleným ekonomikám. Vstoupí tato myšlenka do praxe? Nebo se objeví jiná řešení? Přijme i rozvojový svět nové závazky na snižování vlivu člověka na životní prostředí? Jakou roli sehraje celá řada organizací, které se jednání také účastní? Na odpověď

Světového dědictví UNESCO, přinesou všem zúčastněným dostatečnou satisfakci.

V průběhu prvního jednacího dne v UNESCO postupně usednou k panelu zástupci všech nominačních skupin, v nichž delegáti na chvíli rozdvojí své osobnosti a místo pozice diplomata budou zastávat post nezávislého odborníka. Jak káže jednací řád pro obhajoby, nejdříve nám památka bude představena v krátkém proslovu nominujících, po kterém bude následovat i projev oponentů, v němž shrnou hlavní nedostatky nominační zprávy i památky samotné. Tím však obhajoba zdaleka nekončí, naopak. Teprve od tohoto momentu začíná vůbec nejnáročnější část – nominující skupina bude muset čelit palbě nejrůznějších všetečných otázek ze strany celého pléna.

Po všech osmi obhajobách bude následovat tajné hlasování o několika kolech, na jehož konci se dozvíme, kterou nominaci delegáti považovali za nejpovedenější, nejzajímavější, nejkrásnější či nejlépe vyargumentovanou. A právě tato památka se jako jediná dostane na Seznam světového dědictví.

Co se dnes stane, jak to všechno bude probíhat a jak to dopadne, je zatím ve hvězdách. V této chvíli ještě neznáme pořadí nominovaných skupin, nejzajímavější dotaz, který padne, nejlépe zvládnutou odpověď a koneckonců ani vítěznou památku. Víme pouze, že se můžeme těšit na podnětné diskuze o zajímavých odkazech přírody i lidstva – nejrůznějšími národními parky počínaje a monumentálními stavbami konče. Přejeme všem delegátům pevné nervy! ■

Petra Hubatková

místopředsedkyně

ARCHIV PSS

si budeme muset počkat do dnešního večera, kdy by mohly být známé první výsledky jednání.

Ve hře však může být i druhý překvapivý scénář. Široká skupina států, které nesouhlasily s programem konference se ho ještě pokusí změnit a přesunout ochranu ohrožených druhů jako první bod. Dočkáme se tohoto překvapení? ■

Jan Hlaváček

předseda

MODEL NATO

Half a year of preparation and five workshops, accompanied with activities and negotiations, have paved the way for this very moment. The efforts that the delegates have put in their work and preparation are undeniably important. Nevertheless, it is not half as important as what awaits them during the Final Conference.

The Ambassadors have yet to decide on the order of the points of agenda in a manner that will preserve the interest of each and every Council member. And for that consensus to be made, the Ambassadors must come together in shaping the Agenda. The Agenda is then followed by three main topics which are quite problematic for most countries. The delegates will have to discuss the accession of Georgia to NATO, a topic that is debatable and not quite accepted by some countries, meaning that it will probably cause certain complexities when trying to reach a consensus. Furthermore, the Ambassadors will discuss the current issue of ISIS and the policies that should be adopted in regards to this issue. A decision should be made that will define whether NATO will play an active role in the fight against ISIS. Lastly, Operation Sea Guardian, a topic that is fairly new, will be faced by the Council and the decisions that will be made in regards to that topic will not only define the operation, but will also potentially shape it.

Clearly, a series of negotiations and debates on individual topics that will play a crucial role in NATO's future awaits the delegates. If everything goes as planned, the Council members

ARCHIV PSS

will join powers in solving global issues. However, nothing is to say that the Council might face certain issues during its meeting, which could potentially alter the course of the negotiations. All of that is still unclear, and we are about to find out. ■

Rafat Kurdi

zástupce generálního tajemníka

MODEL EU

Ministři jednotlivých členských států, kteří se sjeli na pražské zasedání Rady, mají za sebou včerejší slavnostní zahájení v hotelu Ambassador. Velká část z nich si zaslouží ocenění za svou odvahu a pečlivou přípravu, kterou věnovali svým včerejším projevům, ve kterých se věnovali prioritám svých zemí v nadcházejícím jednání. Vysoká kvalita projevů skýtá naději, že jednání, která právě dnes startují, budou velmi produktivní a nebude nutné během žádného z nadcházejících večerů uplatnit proceduru zastavení hodin.

O pořadí bodů agendy zatím jasno není, významný vliv na jeho určení však bude jistě mít zástupce Malty, předsedajícího státu Rady. V každém případě by se měli ministři během nadcházejících dní věnovat rozhodování o návrhu Komise na upuštění od sankcí kvůli nadměrnému deficitu v případě Španělska a Portugalska v souladu s pravidly Paktu stability a růstu. Na stole budou mít rovněž návrh novely směrnice o mzdách vysílaných pracovníků, což je v současné době poměrně palčivá otázka, ve které nejde o nic menšího než o konflikt mezi dvěma ze čtyř základních svobod Evropské unie – volným pohybem služeb a volným pohybem osob. Nicméně vzhledem k současné situaci ve světě bude pravděpodobně nejvíce politicky atraktivním tématem pražského zasedání diskuse o budoucnosti Společné bezpečnostní a obranné politiky.

Po pěti přípravných setkáních nadchází čas využít pečlivě vypilované řečnické a vyjednávací schopnosti k prosazení priorit svých zemí a současnému nalezení kompromisu se zástupci ostatních států, aby heslo „jednotná v rozmanitosti“ došlo svého

kýženého naplnění, za němž občané Evropské unie pocítí vyšší kvalitu svých životů i větší pocit bezpečí. ■

Petr Hanzlík

náměstek generální tajemnice Rady

ARCHIV PSS

DELEGÁTSKÝ DUEL

**Tony
Nguyen**

SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ, HRC

**Jakub
Drahorád**

ČÍNSKÁ LIDOVÁ REPUBLIKA, HRC

Jak bojovat s novodobým otroctvím?

Vymýcení otroctví a nucených prací je zahrnuto v Cílech udržitelného rozvoje OSN, a to konkrétně v bodu 8.7. Všechny členské státy by tedy měly věnovat maximální úsilí tomu, aby byli všichni lidé na světě opravdu svobodní. Fakt, že se v dnešní době na světě pohybuje až několik desítek milionů lidí, kteří jsou někým vlastněni a týráni, je naprosto nepřijatelný. Kvitujeme, že 124 států již kriminalizovalo obchodování s lidmi v souladu s protokolem OSN z roku 2000. Uplatňování těchto zákonů však není v dnešní době bezproblémové, častý je i jejich nedostatečný rozsah.

Za účelem prevence a potlačení nucené práce jsme v roce 2015 přijali zákon o moderním otroctví, který zajišťuje důsledné potrestání viníků a pomoc všem obětem. Dále musí dle tohoto zákona každý větší britský podnik každoročně uvést, jaké akce provedl k prevenci moderního otroctví ve svém podnikání. Díky této nové legislativě jsme zaznamenali vzrůst v počtu udání otrokářů; obětem se dostává naší pomoci. Naše delegace je toho názoru, že právě tento zákon je jedním z důvodů, proč je Spojené království v žebříčku o aktivitách vlády k potlačení moderního otroctví vypracovaného organizací Walk Free Foundation na třetím místě. Doporučujeme tedy i ostatním členským státům OSN, aby svoji legislativu v oblasti moderního otroctví dále vylepšovaly. Například čínská legislativa brání pouze ženy a dívky, přičemž muže a chlapce nechává nechráněné. Jedna z nejhorších situací je v Uzbekistánu, kde sám stát nutí své občany pod výhrůzkou sankcí pracovat na bavlňených polích. Problematických zemí je však mnohem více.

Jistě si všichni uvědomujeme, že problematika moderního otroctví má velký mezinárodní přesah. Dovolte mi uvést, že naše vláda vyhradila 33 milionů liber na pomoc rizikovým zemím s bojem proti tomuto zlu. Mělo by být morální povinností vyspělých států, aby pomáhaly rozvojovým zemím v boji proti otroctví. Dále je nanejvýš důležité, aby zpravodajské agentury států OSN mezi sebou spolupracovaly za účelem nalezení a potrestání obchodníků s lidmi. ■

Nejprve je třeba si uvědomit, z čeho vlastně neustávající přítomnost moderního otroctví pramení. Je to především nevyvážená ekonomická situace různých společenských vrstev a nestabilita.

V roce 2016 probíhalo na území zeměkoule na padesát válečných konfliktů. V průměru tak válka přímo zasáhla každý čtvrtý stát. Jejich důsledkem se každý rok po celé planetě pohybují miliony nelegálních migrantů, kteří budou raději pracovat v nelidských podmínkách bez praktického nároku na osobní svobody než žít ve válkou či chudobou stížených zemích, odkud jiná cesta mnohdy nevede.

Tito lidé migrují s prostým cílem - hledají práci, jídlo, bezpečí. Právě toto pašeráci vědí, právě tyto komodity moderní otrokáři nabízí. Odhalit a tvrdě potrestat všechny je takřka nemožné.

Nejefektivnějším způsobem prevence moderního otroctví tak nejsou mezinárodně jednotné státní regulace, jejichž účinnost bez tak bývá značně omezována specifickými podmínkami panujícími v jednotlivých zemích. Tvrdé sankce, jakkoliv důležité a varovné, také často nepřeváží vidinu snadného zisku. A ten je ohromný, hodnota ilegálního profitu z nucené práce dosahuje 150 miliard dolarů ročně.

Ne, tou nevhodnější metodou, jak předejít vykořisťování, je odebrání příležitosti vůbec pro něj získat pracovníky.

Podporujeme tedy rozvoj zemí třetího světa. Ukončeme války, aby lidé neměli žádný důvod do otrockého stavu vstupovat a aby ti, kteří jsou do něj uvrženi násilně, byli v silném, právním a přehledném státě brzy nalezeni.

Nezaměřujme se na specifické regulace. Co je třeba vykonat, ví beztak každá vláda nejlépe sama. Naším úkolem musí být pomoci jí tyto plány realizovat.

Čínská lidová republika proto ve více než 600 celosvětových projektech investuje do rozvoje zemí třetího světa 1,5 miliardy dolarů ročně tak, aby hlad a chudoba, prvotní příčiny možnosti vykořisťování, byly do roku 2030 zcela vymýceny. A to v jakkoli specifických podmínkách, s jakými se vlády současnosti musejí dnes a denně potýkat. ■

ÚHEL POHLEDU

**Šimon
Dlouhý**

BURUNDI, ECOFIN

**Jan
Doležal**

JAPONSKO, UNSC

**Ondřej
Woznica**

ŠPANĚLSKO, EU

Otázka ①

Mělo by se zakročit proti Severní Koreji, a jakým způsobem?

①

Proti Severní Koreji by se dle mého názoru více zakročovat již nemělo. Jsou zde sice okolnosti a tlak některých zemí, aby se zakročilo přísněji, já však nevidím žádnou další možnou variantu, co dělat, aniž bychom rozpoutali větší konflikt. V současnosti jsou na KLDR uvaleny sankce, v minulém roce se dokonce zpřísnily, ale to je tak vše, co se dá oficiálně dělat. Jakožto pacifista jsem razantně proti jakékoli vojenské intervenci, jelikož by poté důsledkem bylo mnoho ztracených životů a nebezpečí rozpoutání většího konfliktu. ■

②

V otázce řecké krize bych postupoval podobným způsobem jako teď. Státy se k pomoci Řecku zavázaly a myslím si, že postupovaly v mnoha ohledech správně. Důležité je nepřestávat v poskytování pomoci, ale zároveň důsledně kontrolovat, co se s finanční pomocí v Řecku děje a zdali stát hospodaří správně. To se mnohokrát v minulosti nepovedlo, ale domnívám se, že pokud se bude na finanční pomoc dohlížet důsledněji, Řecko se v horizontu 5 let z nejhoršího dostane. ■

①

Proti režimu KLDR zakročila Rada bezpečnosti OSN naposledy v listopadu. Uložené sankce byly poměrně tvrdé – jednalo se o jedna z nekomplexnějších omezení, která byla v této otázce schválena. Stále však nebyla vydána žádná zpráva o jejich efektivitě. I proto by v tuto chvíli bylo nejmoudřejší počkat. Primárním cílem veškerých opatření je samozřejmě ukončení jaderného programu KLDR, nicméně v minulosti jsme několikrát viděli, že severokorejský režim je schopný pokračovat ve zbrojení i na úkor vlastního obyvatelstva, a proto hrozí, že sankcemi budou nejvíce trpět občané Severní Koreje, jak tomu již v minulosti po zásahu UNSC bylo. ■

②

Ze zpětného pohledu byl vstup Řecka do eurozóny chybou. Propastný rozdíl ekonomik jednotlivých států EU vykopal v Řecku hlubokou eurostudnu a je otázkou, zda je vůbec možné ji někdy zaplnit. Pokud chce zbytek Evropy Řecko zachránit, bude se tedy muset smířit i s možností scénáře, který se bude podobat situaci ve Spojených státech. Vnitřní ekonomika USA funguje tak, že bohaté státy kontinuálně finančně podporují ty chudé. Situace těchto států se nikterak nelepší, ale díky dárcům jsou tyto pacienti stabilizováni. ■

Otázka ②

Jakým způsobem dále postupovat v otázce řecké krize?

①

Situace v Severní Koreji není tak snadná, jak by se mohlo na první pohled zdát, a jsem silně proti myšlence, že násilný zásah zvenčí cokoliv vyřeší. Je také otázkou, zda je současné ubírání státu vůbec udržitelné a zda by nebylo rozumnější čekat, dokud se země a režim jako takový nezhroutí sám od sebe. Samozřejmě to nese další otázku, zda je morálně v pořádku nečinně přihlížet porušování lidských práv. Osobně jsem toho názoru, že je vhodné této totalitě v jejím zhroucení nenásilně pomoci, a to primárně diplomatickými a ekonomickými nástroji. ■

②

Německý ministr financí v nedávné době přitvrdil v kritice Řecka, a dokonce se začínají napříč německou vládnoucí stranou objevovat názory, že Řecko by mělo vystoupit z eurozóny. Módou posledního roku je vystupovat ze společenství a mám obavy, aby stejný scénář nepotkal právě i Řecko. Možná na tom není ekonomicky nejlépe, pokud ale Evropa nechá Řecko padnout na dno, tak ji potká podobný osud. Samozřejmě se nesmí na druhou stranu nechat držet jako rukojmí a musí vynucovat závazky, které si Řecko vytyčilo. ■

O ČEM JEDNÁME?

Odvěký problém v moderním provedení: otroctví

Podle odhadů se dnes ve stavu otroctví stále nachází na celém světě 21 až 45,8 milionů lidí.

Šijí naše oblečení a boty, loví mořské živočichy, které máme na talíři, těží suroviny, z nichž se vyrábí součástky smartphonů nebo make-up, kterým se ženy po celém světě denně zkrášlují. Oni sami však nemají dostatek prostředků na důstojný život, ošetření u lékaře či vzdělání, kromě toho se jim nedostává základních lidských práv.

Tyto novodobé otroky nenajdeme jenom ve vzdálené Africe či Asii, v málo rozvinutých zemích a v primitivních podmínkách. Většinou si sice pod tímto pojmem představíme chudého domorodce zmoženého prací na poli nebo v dole, zahrnuje však mnohem více druhů nucené práce a porušování lidských práv. Jedná se například i o nucené manželství, sexuální otroctví či zneužívání lidí migrujících za zprvu legálně vyhlížející prací, kteří

nemohou opustit pracoviště, zaměstnavatel jim odebere doklady a znemožní jim kontakt s okolním světem. Otrokem se tedy dnes může stát v podstatě každý, nehledě na svůj původ nebo sociální status.

Otroctví a nucená práce jsou v současné době sice nelegální ve všech státech světa, bohužel ale chybí prostředky, právní úprava a občas i vůle k efektivnímu boji proti nim. Přitom se zdaleka nejedná pouze o problém nedodržování lidských práv, která mohou v méně demokratických zemích stát nízkou hodnotou v žebříčku. Otroctví poškozuje například i ekonomiku státu, protože stojí zcela mimo státní rozpočet, ubírá pracovní místa a neumožňuje dětem otroků chodit do školy a vyhnout se stejnému osudu, jaký měli jejich rodiče. Vznikají tak ztracené generace lidí, kteří nemají téměř žádnou perspektivu.

Rada pro lidská práva není samozřejmě sama o sobě schopná nadobro učinit přítrž

otroctví, může ale z pozice autority v mezinárodním systému přimět státy, aby se více angažovaly či ratifikovaly progresivní dokumenty, jako je třeba protokol k Úmluvě o nucené práci z dílny Mezinárodní organizace práce. Podle něj by oběti neměly být trestně stíhány za činy, které byly jako otroci donuceny spáchat. Státy by dále měly zajistit, že zaměstnanci všech sektorů jsou bezesbytku chráněni zákonem, a zaručit spravedlnost bez ohledu na to, zda má oběť v dané zemi trvalý pobyt.

Přestože nebývá lehké sjednotit protichůdné zájmy, delegátům v Radě pro lidská práva se jistě podaří překonat nesváry, protože je v zájmu nejen všech zemí zastoupených v modelu Rady učinit z otroctví věc minulosti. ■

Kateřina Poremská
redaktorka Chronicle

VÝZNAMNÉ HISTORICKÉ UDÁLOSTI

Ačkoliv někteří považují za nejvýznamnější geopolitickou událost 20. století rozpad SSSR, mnohem důležitějším byl alespoň z hlediska počtu nově samostatných států a dopadu na OSN rok 1960, často nazývaný Rok Afriky. V tomto roce se osamostatnilo 17 afrických států, mezi nimi téměř všechny bývalé francouzské africké kolonie.

Cesta k Roku Afriky začala už během druhé světové války, kdy Velká Británie podpisem Atlantické charty neochotně uznala právo na sebeurčení všech národů, tedy těch jejího impéria. Svou roli sehrála i německá válečná propaganda, která se snažila v Africe vzbudit vlnu nacionalismu a odporu proti kolonialistům, protože od roku 1943 byly všechny francouzské a britské kolonie na straně Spojenců.

Konec druhé světové války však žádnou vlnu dekolonizace nepřinesl, Francie

a Velká Británie považovaly kolonie za zdroj surovin pro poválečnou obnovu a společně s USA nechtěly dopustit, aby se nově nezávislé státy přidaly v počínající studené válce na stranu nepřítele. Na začátku 50. let se tak na africkém kontinentě nacházely jen čtyři samostatné státy: Egypt, Etiopie, Libérie a Jižní Afrika, a během one dekady přibýlo pouze pět dalších.

Během 50. let se však věci daly do pohybu, v roce 1954 vypukly ve francouzském Alžírsku protesty proti koloniální vládě, které přerostly ve válku. Tuhé boje v Alžírsku přesvědčily Francii ke změně své koloniální politiky. Ústava páté republiky, která začala platit v roce 1958, přetvořila francouzské koloniální panství. Některé regiony se sice s Francií svázaly mnohem těsněji, z většiny se ale staly autonomní republiky spojené s ní jen volně. Toto uspořádání však nevydrželo ani dva roky, když už na konci roku 1959 umožnil prezident de Gaulle získat nezávislost Malijské federaci.

Na začátku roku 1960 nejprve získala nezávislost dvě poručenská území OSN spravovaná Francií, Kamerun a Togo,

původně německé kolonie. Na začátku června byla ve Francii schválena změna ústavy, která umožňovala jejím autonomním republikám získat úplnou nezávislost. Malijskou federaci, která se však v září 1960 rozpadla na Mali a Senegal, následovalo dalších deset republik, mezi nimi třeba Kongo, Madagaskar nebo Pobřeží slonoviny. V témže roce navíc umožnila Británie, která se chtěla vyvarovat konfliktu podobnému francouzské válce v Alžírku, získat nezávislost Nigérii a Somálsku. Lidové povstání také vedlo k nezávislosti belgického Konga. Celkově tak na mapě přibýlo 17 nových států.

Vedle politické mapy se následkem událostí roku 1960 zásadně změnilo i Valné shromáždění OSN, ze kterého se stala vůdčí síla v dalším procesu dekolonizace. ■

Jakub Kopřiva
redaktor Chronicle

Rok Afriky

POLITIKA A UMĚNÍ

Rakušan, který přeháněl nejlíp na světě

Před Hofburgem, na Náměstí hrdinů ve Vídni v březnu 1938 vyhlásil Adolf Hitler anexi Rakouska, z níž svět převzal německou podobu Anschluss. Je to zřejmě proto, že šlo o anexi tehdy nezvyklou. Porovnáme-li zástup lemující Hitlerův příjezd do Vídně se stejným zástupem pražským, najdeme ohromné kontrasty, navíc kvantifikovatelné dodatečným souhlasným rakouským plebiscitem.

Náměstí hrdinů je také název poslední hry kontroverzního rakouského spisovatele, možná nejvýznamnějšího poválečného německy píšícího autora, Thomase Bernharda. Říkalo se o něm, že „nezastupoval nový druh literárního stylu, ale zcela nový způsob přemýšlení“. A byť se pouštěl i do tepání Německa, vytrvale psal o tom, že právě Rakousko svůj nacismus neřešilo.

Německo totiž zpytovalo tam, kde Rakousko odvracelo zrak. Kancléř Adenauer sice ukončil proces denacifikace, ale německé národní svědomí nezůstalo pasivní: budovalo památníky a kritické historické instituce, tradovalo osvětu holocaustu, vyplácelo odškodnění obětem a pozůstalým.

Když se loni zdálo, že rakouský radikálně pravicový kandidát a člen Svobodné strany Rakouska (FPÖ), založené v 50. letech neonacisty, Norbert Hofer, porazí v prezidentských volbách Alexandra Van der Bellena, Foreign Policy vydalo článek o rakouském dědictví nacismu. Rakousko mělo na německý nacismus úlohu větší, než by příslušelo jeho velikosti a zejména jeho statusu oběti. Toto označení „první svobodné země, která padla za oběť hitlerismu“, vymysleli Spojenci ještě za války, aby mentálně i osudem oddělili Rakušany od Němců. Rakouská státní smlouva z roku 1955 pak ustavila rakouskou svrchovanost a odstranila článek o rakouské spoluplně na nacistických zločinech. Hitler byl ostatně Rakušan. A rakouská politika i nadále produkovala neliberální vůdce.

V 70. letech židovský (!) kancléř Bruno Kreisky postavil svoji vládu i na čtyřech bývalých nacistech a Kurt Waldheim, člen Národně-socialistické německé unie studentů, branec

wehrmachtu a někdejší protiizraelský generální tajemník OSN, vykonával funkci prezidenta šest let do roku 1992.

V této atmosféře Thomas Bernhard tvoří a pobuřuje rakouskou veřejnost větami o "alpské slabomyslnosti přesvědčené o vlastní výjimečnosti" a soudy, že

"poměry jsou dnes skutečně jako v osmatřicátém
teď je ve Vídni víc nacistů
než v osmatřicátém
teď zase všude vylézají z děr
stačí když se s někým baviš
už po chvíli se ukáže
že je to nacista."

Bernhard na nežádoucí stavy upozorňuje zveličením. Všechno se mu protivilo, byl sebeironický agnostik života. Jeho postavy jsou často vyvrženci, megalomani, komorní despotové. Je to též spisovatel s bezpochyby nejoriginálnější kolekcí názvů děl. Mezi jeho prózy patří Wittgensteinův synovec, Mráz, Konzumenti levných jídel, Imitátor hlasů, Ztroskotanec či Staří mistři; mezi dramata Immanuel Kant, Minetti nebo Světanápravce.

V podání Náměstí hrdinů je Rakousko trudné místo. Na protest proti uvedení hry na 50. výročí Anschlussu navezli odpůrci k Burgtheatru kupu hnoje, Bernhard byl označen za někoho, kdo „kálí do vlastního hnízda“, proběhly demonstrace. Nastala i dosti šosácká diskuse o tom, zda by stát měl finančně podporovat umění natolik kritické k Rakousku.

Hra samotná provazuje rakouskou nacistickou zkušenost vzpomínkami na rok 1938 s reáliemi Waldheimova prezidentsví roku 1988. Pojednává o rodině profesora filosofie Schustera, jenž právě spáchal sebevraždu skokem z okna svého bytu na Náměstí hrdinů. Z onoho bytu ho před padesáti lety vyhnali nacisté, ale on se po rocích přednášení v Oxfordu vrátil na místo zlých vzpomínek. Jeho žena byt nemohla snést, až příliš jí připomínal vídeňský dav provolávající slávu Führerovi a způsoboval jí fatální slyšiny.

„Já jsem přece vždy říkal
nebydlet ve středu města
okna na Náměstí hrdinů
to je přece šilenství“

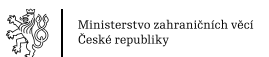
Pozůstalí se musí vypořádat se sebevrahovým majetkem i rakouskými traumaty v podobě přetrvávajícího antisemitismu a ignorování vlastních dějinných chyb. Jako každý kritik společnosti, i Thomas Bernhard křivdil svojí zemi a viděl v ní nepřiměřeně mnoho chyb. Jenže i realitu. ■

Tomáš Krause

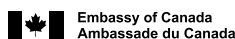
zástupce šéfredaktorky Chronicle

Generální partner
Pražského studentského summitu

TOP
Partneři

Partneři

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

RESPEKT

Mediální
partneři

Za podpory

Tiráž

CHRONICLE, noviny Pražského studentského summitu, registrováno MK ČR E 16149, vydává ASOCIACE PRO MEZINÁRODNÍ OTÁZKY (AMO), Žitná 608/27, 110 00 Praha 1; tel.: 224 813 460; www.amo.cz / www.studentsummit.cz, e-mail: info@amo.cz / summit@amo.cz;

Šéfredaktorka: Linda Coufalová, tel: 775 775 838, **e-mail:** chronicle@amo.cz;
zástupce šéfredaktorky: Tomáš Krause; **redakce:** Jakub Kopřiva, Rafat Kurdi, Tomáš Kremel, Kateřina Porembská, Zuzana Svobodová, Anna Umlaufová; **fotografie:** Romana Červenková, Iva Gejdošová, Michal Janata, Daniela Klodnerová, Hana Kratochvílová, Markéta Škaldová; **sazba:** Linda Coufalová; **layout:** Jan Václav.

Prezentované názory nemusí vyjadřovat stanovisko redakce (vydavatele).

**Asociace
pro mezinárodní
otázky**
Association
for International
Affairs